

रे.दि.मु.नं.९१/२०२२ मधील निशाणी ५ खालील आदेश

प्रस्तूतचा अर्ज वादी यांचेतर्फे प्रतिवादी यांचेविरुद्ध दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ३९ नियम १, २ अन्वये तुर्तातुर्त ताकीदीसाठी दाखल केला आहे.

वादीचे अर्जातील हकीकत थोडक्यात खालील प्रमाणे-

०२. वादीचे असे कथन आहे की, मौजे कळंबी, ता.खानापूर, जि.सांगली येथील मिळकत १) ग्रामपंचायत मिळकत क्र.२४०/अ पडसर/खुली जागा (लांबी ७६' x रुंदी ३४') २४०.०६ (२५८४ चौ.फु.) व २) ग्रामपंचायत मिळकत क्र.२३९ पडसर/खुली जागा (लांबी ४०' x रुंदी ४०') १४८.६४ (१६०० चौ.फु.) यातील अ.क्र.१ ही मिळकत वादींचे पूर्वहक्कदार राजाराम सिताराम थोरात वगैरे २ यांनी दि.२८.०७.१९६१ रोजी रजि.दस्त क्र.१५३८/१९६१ ने खुषखरेदी केली आहे व अ.नं.२ ही मिळकत वादी क्र.२ यांची वडिलार्जित मिळकत आहे. अ.क्र.१ ही मिळकत खरेदी केली त्यावेळी त्यास ग्रा.पं.मि.क्र.५८ होता व मापे पु.प. ७६ फुट व द.उ. ७६फुट अशी होती. सदरील दावा कलम १ मध्ये नमूद वादींचे मिळकतींचे दक्षिण बाजूस प्रतिवादी यांची गट क्र.३४३, क्षेत्र ०हे.१२आर ही मिळकत आहे. त्याचे अद्याप प्रतिवादी व त्यांचे बंधू यांचेत वाटप नसलेने कोणता हिस्सा कोणाचा हे ठरलेले नाही.

०३. वादीचे पुढे असे कथन आहे की, वास्तविक वादी यांची त्यांचे वाड-वडिलांचे खरेदीपत्रापासून कलम १ मिळकतीमध्ये कब्जे वहिवाट आहे. तसेच वादी व प्रतिवादी यांचे लगत असणारे रस्त्यास देखील प्रतिवादी अगर अन्य कोणीही वादींचे पूर्वहक्कदारांचेपासून कधीही हरकत व तक्रार केलेली नाही. असे असताना डिसेंबर २०२१ चे तिसऱ्या आठवड्यात प्रतिवादी यांनी वादी यांचे दावा कलम १ मधील मिळकतींमध्ये जाणे-येणेसाठी असलेल्या पुर्वपार वहिवाटीचे रस्त्यामध्ये दगड-माती टाकून रस्ता अडवून प्रतिवादी यांनी वादींविरुद्ध खोट्या बोगस तक्रारी केल्या आहेत. प्रतिवादीने एकट्याने मोजणी केली आहे, त्यावेळी वादींना कोणतीही नोटीस दिलेली नाही व वादी यांची हद्द निश्चित न करता केलेली मोजणी

चुकीची व बेकायदेशीर झालेली आहे. तसेच प्रतिवादीने मोजणीप्रमाणे माझा हिस्सा रस्त्यात येत आहे, असे म्हणून वादींचे वहिवाटीस हरकत अडथळा करून सदरील प्रतिवादीने वादींचा रस्ता बंद करणेस सुरुवात केली असलेने प्रतिवादींनी वादींचा रस्ता कायमस्वरूपी बंद केलेस वादींना त्यांचे मालकी हक्काचे मिळकतीस कायमस्वरूपी रस्त्याअभावी मुकावे लागणार आहे व वादींचे अपरिमित असे नुकसान होणार आहे. प्रतिवादींना ताकिदीचा हुकूम झालेस त्यांचे कसलेही नुकसान होणार नाही. तरी दाव्याचा अंतिम निर्णय होईपावेतो प्रतिवादी यांनी बेकायदेशीरपणे वादींचे रस्त्यास दगड धोंडे टाकून केलेला अडथळा दूर करावा व भविष्यात वादींचे वहिवाटीचे रस्त्यास कोणत्याही प्रकारचा हरकत अडथळा प्रतिवादी यांनी अगर त्यांचेतर्फे इतर कोणीही करू नये अशी प्रतिवादीस तुरतातुरत ताकीद देणेची विनंती वादीने केलेली आहे.

०४. प्रतिवादी यांनी निशाणी २२ वर त्यांचे लेखी म्हणणे दाखल केले आहे. त्यांनी असे कथन केले आहे की, वादीचे निशाणी ५ चे अर्जातील मजकूर या प्रतिवादींना मान्य व कबूल नाही. वादीने वर्णन केलेल्या ग्रामपंचायत मिळकती या सिटी सर्व्हे ला नोंद नसून अद्याप ७/१२ सदरी नोंद आहेत. तसेच वादीने ७/१२ उताऱ्यावरील इतर वहिवाटदारांना या दाव्याकामी पक्षकार केलेले नाही. फेरिस्त सोबत दाखल केलेले फोटोग्राफ्स देखील चुकीचे हजर करून दिशाभूल करणेचा प्रयत्न केला आहे. वस्तुस्थितीत वादी यांनी सदरची वाद मिळकत सन १९६१ साली वसंतराव शंकर इनामदार यांचेकडून खरेदी केलेचे कागदपत्रावरून दिसते व मौजे कळंबी येथील गट क्र.३४३ हा वादीचा समाईक मालकीचा आहे. सदर जमीन व वाद मिळकत एकमेकांस लगत असून यातील प्रतिवादी यांनी कधीही वादीच्या खुल्या जागेमध्ये हरकत अडथळा केलेला नाही. गट क्र.३४३ मध्ये कोणत्याही पध्दतीचा रस्ताच नसलेमुळे वादी म्हणतात त्याप्रमाणे त्यांचा रस्ता कधीही व कोठेही अडविलेला नाही. गट क्र.३४३ ची प्रतिवादी यांनी शासकीय व खाजगी मोजणी केल्यानंतर त्यामध्ये प्रतिवादी यांनी अतिक्रमण केले अगर कसे असा निष्कर्ष मोजणीद्वारे प्राप्त झाला नाही. वादीने अशा मोजणीबाबत कधीही तक्रार अगर निमताना मोजणीची मागणी केली नाही. वादीच्या मागणीनुसार दाव्यास

कोणतेही कारण घडलेले नाही. अशा अवस्थेत सदर वादीतर्फे प्रतिवादी यांना मागणीनुसार प्रतिवादीस ताकीद दिलेस प्रतिवादीचे पैशात न भरून येणारे नुकसान होणार आहे. त्यामुळे, वादी यांचा तुर्तातुर्त ताकीद अर्ज फेटाळणेची विनंती प्रतिवादी यांनी केली आहे.

०५. वादीतर्फे विधीज्ञ टी.व्ही.जाधव यांचा युक्तीवाद ऐकला. प्रतिवादी तर्फे विधीज्ञ एच.ए.पवार यांचा युक्तीवाद ऐकला. कागदपत्रांचे अवलोकन केले. प्रतिपक्षाच्या परस्पर विरोधी कथनांवरून माझे समोर खालील मुद्दे उपस्थित झालेले आहेत. त्यावरील निष्कर्ष मी कारणांसह पुढील प्रमाणे देत आहे.

क्र.	मुद्दे	उत्तर
१.	वादी यांनी त्यांचे बाजूने प्रथमदर्शनी केस असल्याचे सिध्द केले आहे काय ?	होय
२.	सोयीचा समतोल वादीचे बाजूने झुकत आहे काय ?	होय
३.	तुर्तातूर्त ताकीद आदेश न दिल्यास वादीचे अपरिमित असे नुकसान होणार आहे काय ?	होय
४.	आदेश काय ?	अंतिम आदेशाप्रमाणे.

कारणमिमांसा

मुद्दा क्रमांक ०१ ते ०४ करिता:-

०६. सर्व प्रथम हे नमूद करणे गरजेचे आहे की, तात्पुरत्या मनाई हुकुमाची दाद ही संपूर्णपणे न्यायसंगत आणि न्यायालयाचे विवेकावर आधारीत दाद आहे. सदरची दाद ही न्यायलयाने मंजूर करित असताना न्याय, समानता (equity) आणि विवेक या तत्वांचा वापर करणे अपेक्षित आहे. सदरची दाद ही न्यायालयाचे न्यायिक विवेकावर आधारलेली असल्यामुळे अर्जदाराने हे प्रथम दर्शनी हे दाखविणे गरजेचे आहे की, त्याचा वाद जमीनीवर अधिकार आणि

हितसंबंध आहे. त्याचबरोबर गैरअर्जदारचे कर्तव्य आहे की, त्याने अर्जदाराचे अधिकार आणि हितसंबंधांना बाधा पोहचवू नये. याव्यतिरीक्त अर्जदारने समानतेच्या तत्वाअन्वये (equity) दाद मागण्यासाठी न्यायालय समक्ष स्वच्छ हाताने समोर यायला पाहिजे.

०७. सदरहू अर्ज हा तुर्तातुर्त ताकिदीचा असलेमुळे केसचा गुणदोषावर विस्तृतपणे ऊहापोह करणे जरूरीचे नाही. तुर्तातुर्त ताकिदीचा अर्ज विचारात घेत असताना प्रथमदर्शनी कोणाचे बाजूने आहे व अर्ज मंजूर केल्यास कोणाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होईल इतकी मर्यादित बाब विचारात घेणे जरूरीचे आहे प्रस्तुतच्या दाव्यामध्ये ही बाब निर्विवादित आहे की, मौजे कळंबी येथील वाद मिळकत वादीचे पुर्वहक्कदार राजाराम सिताराम थोरात यांनी वसंतराव शंकर इनामदार यांचेकडून दि.२८.०७.१९६१ रोजी खरेदी केली आहे. त्या मिळकतीस लागून प्रतिवादी यांची गट क्र.३४३ मधील जमीन आहे.

०८. वादीचे कथनाप्रमाणे वादीचे वाद मिळकतीस जाणेयेणेकरिता प्रतिवादी यांचे गट क्र.३४३ चे लगत पुर्वपार चालीचा रस्ता आहे. अशा रस्त्यात प्रतिवादीने दगडमाती टाकून वादीची दारकोंडी करित आहे. सदर ठिकाणी रस्ता असलेबाबत वादीने फेरिस्त निशाणी ३ सोबत फोटो सादर केले आहेत. त्यापैकी एक फोटो झोनने काढलेला आहे. सदर फोटोंचे बारकाईने अवलोकन केले असता प्रतिवादी यांचे गटाचे हद्दीवर सिमेंटच्या खांबांचे कुंपन असलेचे व त्यापलीकडे कच्चा रस्ता असलेचे प्रथमदर्शनी दिसून येत आहे.

०९. प्रतिवादी यांनी गट क्र.३४३ ची मोजणी केलेली असून त्यांनी याकामी मो.र.क्र.३६०० ची "क" प्रत नकाशाची झेरॉक्स सादर केली आहे. सदर नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रतिवादी यांच्या गट क्र.३४३ च्या निश्चित हद्दीपेक्षा प्रतिवादीचे वहिवाटीस जास्त क्षेत्र असलेचे प्रथमदर्शनी दिसून येत आहे. वादीच्या कथनाप्रमाणे प्रतिवादी यांनी मोजणीचे वेळी वादी यांना नोटीस दिलेली नव्हती. मो.र.क्र.३६०० च्या "क" प्रतीचे अवलोकन केले असता वादी हे मोजणीवेळी हजर नसलेचे दिसून येते. तसेच वादीचे पुर्वहक्कदारांनी खरेदी

घेतलेले वाद मिळकतीचे खरेदीपत्रामध्ये रस्त्याचा उल्लेख असलेचे प्रथमदर्शनी दिसून येत आहे.

१०. प्रतिवादीचे कथनाप्रमाणे वाद मिळकतीस जाणेयेणेसाठी रस्ता नाही ही बाब दावा गुणदोषावर पुराव्यासह चालून शाबीत होणे गरजेचे आहे. सदरचा दावा हा गुणदोषांवर चालून अंतिम निर्णय झालेनंतर त्यामध्ये वादी व प्रतिवादी यांचे रास्त हक्कांबाबत योग्य ते निर्णय होतील. परंतु, त्यास कालावधी लागणेची शक्यता आहे. अभिलेखाचे एकंदरीत अवलोकन केले असता प्रथमदर्शनी सोयीचा समतोल हा वादीचे बाजूने झुकत असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे, वादीचे कथनाप्रमाणे वाद मिळकतीत जाणेयेणेस असलेले रस्त्यावर हरकत अडथळा झालेस वादीची दारकोंडी होऊन अपरिमित नुकसान होणेची शक्यता आहे. त्यामुळे, वादीच्या असलेले रस्ते वहिवाटीस प्रतिवादींनी स्वतः अगर इतर कोणामार्फत हरकत अडथळा केलेस वादीचे अपरिमित नुकसान होणेची शक्यता आहे.

११. प्रस्तुत प्रकरणात प्रथमदर्शनी केस व सोयीचा समतोल हा वादीच्या बाजूने दिसून येतो. म्हणून, मुद्दा क्र.१ ते ३ चा साकल्याने विचार करता वादी यांचा निशाणी ५ वरील अर्ज मंजूर करणे उचित ठरते. सबब, मी मुद्दा क्रमांक १ ते ३ चा निष्कर्ष होकारार्थी नोंदवून मुद्दा क्र.४ करिता खालीलप्रमाणे आदेश पारित करित आहे:

आदेश

१. वादीचा निशाणी ५ वरील तुर्तातूर्त ताकिदीचा अर्ज मंजूर करण्यात येत आहे.
२. प्रतिवादी यांनी वाद मिळकतीस जाणे-येणेस असलेले रस्त्यावरील अडथळा दूर करून पुढे वादीचे वहिवाटीचे रस्त्यास कोणत्याही प्रकारचा हरकत अडथळा प्रतिवादी यांनी अगर त्यांचेतर्फे इतर कोणीही करू नये, अशी तुर्तातूर्त ताकीद प्रतिवादी यांना दाव्याचा अंतिम निकाल लागेपावेतो देण्यात येते.

CNR No.MHSN150000272022

6

रे.दि.मु.नं.९१/२०२२
(माणिक वगैरे वि. तुकाराम)

३. अर्जाचा खर्च दाव्याचे अंतिम निकालावर अवलंबून राहिल.

-

विटा.

(मो.शारीक ए.यु. रहेमान)

दिनांक १९.११.२०२२.

सह दिवाणी न्यायाधीश, क.स्तर, विटा.

ता.खानापूर, जि.सांगली.

CERTIFICATE

I affirm that the contents of this PDF file are same as per the original.

Name of Stenographer	:- S.V. Gaikwad
Name of the Court	:- M.Sharique.A.U. Rahman, Jt.Civil Judge Jr. Dn., & J.M.F.C. Vita. Tal:-Khanapur.
Date of decision	:- 19.11.2022
Order signed by P.O. on	:- 19.11.2022
Order uploaded on	:- 19.11.2022.